

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Rozwój kogeneracji w oparciu o biogaz komunalny

Warszawa, 08.02.2023 r.

Ocena finansowa wniosku o dofinansowanie

Teresa Majewska

Ekspert

Departament Finansowy, Wydział Analiz

Plan prezentacji

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Ocena finansowa

1. Kryteria programowe
2. Podstawy oceny
3. Zasady oceny
4. Dokumenty
5. Studium Wykonalności i Model Finansowy
6. Warunki dofinansowania
7. Przedsięwzięcia typu „project finance”
8. Zabezpieczenia
9. Zabezpieczenia w „project finance”
10. Podsumowanie
11. Najczęściej zadawane pytania
12. Najczęściej popełniane błędy

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Ocena finansowa

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

I. Ocena finansowa

I.1 Analiza **bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy** (ex-post)

- Ocena przeprowadzana jest na podstawie danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z „Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie”.
- Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.
- Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr I.2 jest pozytywna

I.2 Analiza **prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy** (ex-ante) - w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej

- Ocena przeprowadzana jest na podstawie danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z „Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie”.
- Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu..
- Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenia wniosku

Ocena finansowa przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych, których źródło stanowi:

- Wniosek o dofinansowanie
- Dokumenty rejestrowe (umowa, statut itp.)
- Studium wykonalności oraz aktywny model finansowy*
- Sprawozdania finansowe* wraz z: (i) opiniami biegłego (jeżeli dotyczy), (ii) raportami z badania sprawozdania finansowego (jeżeli dotyczy) oraz (iii) sprawozdaniami z działalności jednostki (jeżeli dotyczy)

* Instrukcja sporządzania studium wykonalności przedsięwzięcia ubiegającego się o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW jest dostępna w generatorze wniosków jako pomoc kontekstowa - link do pliku pdf

Ocena bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy dokonywana jest za okres trzech ostatnich lat poprzedzających rok złożenia wniosku, w oparciu o:

- Dane tabelaryczne zawarte we wniosku o dofinansowanie, studium wykonalności i modelu finansowy, które winny być wewnętrznie spójne i zgodne, w tym zgodne z danymi sprawozdawczymi;
- Sprawozdania finansowe* wraz z: (i) opiniami biegłego (jeżeli dotyczy), (ii) raportami z badania sprawozdania finansowego (jeżeli dotyczy) oraz (iii) sprawozdaniami z działalności jednostki (jeżeli dotyczy);
- Sprawozdanie finansowe bieżące, w tym: F-01 (lub inne) za wykonany okres sprawozdawczy bieżącego roku (jeżeli dotyczy)
- Aktualna Wieloletnia Prognoza Finansowa wraz z opinią RIO - w przypadku jednostek samorządu terytorialnego i ich związków

* W odniesieniu do podmiotu działającego na rynku w okresie krótszym niż 3 lata (np. w przypadku realizacji przedsięwzięcia w formule project finance) przeprowadzenie miarodajnej oceny i określenie ratingu bieżącej sytuacji finansowej nie jest możliwe. W takiej sytuacji kluczowa jest ocena wykonalności i trwałości finansowej (tj. prognozowana sytuacja finansowa)

Zasady oceny

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Ocena prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy obejmuje okres do końca okresu trwałości projektu (w przypadku dotacji) lub do końca okresu finansowania (w przypadku pożyczki) i obejmuje:

- Ocenę wykonalność oraz **zbilansowania źródeł** finansowania projektu;
- Ocenę poprawności i realności **założeń przyjętych** do opracowania projekcji finansowych przedsięwzięcia i/lub Wnioskodawcy;
- Ocenę **prognozowanej sytuacji finansowej**;
- Ocenę **ryzyka finansowego** związanego z realizacją przedsięwzięcia.

Ocena wykonalności projektu dokonywana jest w oparciu o dokumenty aplikacyjne załączone do wniosku o dofinansowanie, w szczególności przez pryzmat udokumentowania możliwości zapewnienia środków na jego realizację.

Dokumentami potwierdzającymi **zbilansowanie źródeł finansowania** projektu są:

- ✓ Promesa* udzielenia kredytu/pożyczki/dotacji (wydana przez banki lub inne instytucje finansowe),
- ✓ Umowy i/lub wyciągi z zawartych umów kredytowych/ pożyczkowych/ dotacyjnych,
- ✓ Kopia wyciągów z rachunków bankowych/inwestycyjnych (w przypadku jeżeli środki wykazane na rachunku mają zostać przeznaczone na realizację przedsięwzięcia),
- ✓ Odpis KRS potwierdzający zarejestrowanie wniesionego kapitału/podjęte uchwały organów stanowiących Wnioskodawcy w sprawie dokapitalizowania spółki (w przypadku gdy źródłem finansowania są środki z podniesienia kapitału Spółki),
- ✓ Inne dokumenty (np. zatwierdzony plan inwestycyjny, uchwały zarządu/rady nadzorczej/organów właścicielskich w sprawie realizacji przedsięwzięcia - jeżeli podjęto).

* Przez promesę udzielenia kredytu/pożyczki należy rozumieć promesę banku wydaną po pozytywnej ocenie zdolności kredytowej Wnioskodawcy

Studium Wykonalności (dalej „SW”)

- Jest rozszerzeniem/uzupełnieniem informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie (składnym w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie – dalej „GWD”)
- Składa się z dwóch części:
  - ✓ **Część opisowa** - plik tekstowy stanowiący odrębny załącznik do GWD (tj. wersja elektroniczna)
  - ✓ **Część obliczeniowa** - plik arkusza kalkulacyjnego z aktywnym modelem finansowym, stanowiący odrębny załącznik do GWD (tj. wersja elektroniczna)

* Instrukcja sporządzania studium wykonalności przedsięwzięcia ubiegającego się o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW jest dostępna w generatorze wniosków jako pomoc kontekstowa - link do pliku pdf

Część opisowa - [Aspekty instytucjonalno-merytoryczne](#)

- Informacje o Wnioskodawcy: forma prawna i struktura własnościowa, przedmiot działalności, historia /kwalifikacje /doświadczenie kadry zarządzającej Wnioskodawcy w realizacji innych przedsięwzięć, plany na przyszłość, itp.
- Opis przedsięwzięcia: cel, opis i zakres rzeczowy przedsięwzięcia, analiza techniczna i technologiczna, itp.
- Analiza alternatywnych rozwiązań (jeżeli dotyczy): charakterystyka, ekonomiczne i finansowe porównanie rozważanych rozwiązań alternatywnych, plan wdrożenia przedsięwzięcia, struktura organizacyjna jednostki odpowiedzialnej za wdrażanie przedsięwzięcia, niezbędne działania instytucjonalne i administracyjne, przygotowanie do realizacji przedsięwzięcia (stan wynikający z uzyskanych decyzji /pozwoleń, harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięcia, itp.

Część opisowa - [Aspekty finansowe](#)

- Finansowanie przedsięwzięcia:
  - ✓ Analiza zdolności Wnioskodawcy do obsługi planowanego zadłużenia związanego z realizacją przedsięwzięcia
  - ✓ Planowane koszty całkowite i kwalifikowane przedsięwzięcia
  - ✓ Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia*
  - ✓ Środki własne
  - ✓ Środki NFOŚiGW – forma i warunki finansowania proponowane przez Wnioskodawcę (tj. okres wypłat i spłat, karencja, oprocentowanie, typ i forma zabezpieczenia)*
  - ✓ Zewnętrzne źródła finansowania – umowa, typ, forma i warunki finansowania (tj. okres wypłat i spłat, karencja, oprocentowanie, typ i forma zabezpieczenia)

* Informacje powinny być zgodne z informacjami przedstawionymi w GWD

Część opisowa - [Aspekty finansowe](#)

- Analiza finansowa, (dane do analizy powinny być spójne z zakładką „Dane finansowe” z Wniosku wypełnianego w GWD):
  - ✓ Analizę bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – przeprowadzoną na podstawie sprawozdań finansowych/budżetowych za 3 ostatnie lata obrachunkowe).
- Opis założeń i metodyki analizy finansowe, przy czym przyjęte założenia winny wynikać i uwzględniać:
  - ✓ analizę popytu i prognozę przychodów sporządzona w oparciu o analizę rynku Wnioskodawcy, która winna uwzględnia system poboru opłat (przychody), oferowane usługi/produkty, konkurencję, oferentów, nabywców, ceny, dystrybucję, itp.

Część opisowa - [Aspekty finansowe](#)

- ✓ Prognozę kosztów operacyjnych
  - ✓ Analizę zapotrzebowania na kapitał obrotowy Wnioskodawcy
  - ✓ Prognozę rachunku zysków i strat - w tym: prognozę przychodów i kosztów operacyjnych – odrębnie dla przedsięwzięcia i Wnioskodawcy
  - ✓ Prognozę bilansu dla Wnioskodawcy
  - ✓ Prognozę rachunku przepływów pieniężnych dla Wnioskodawcy
  - ✓ Prognozę budżetu Wnioskodawcy (o ile dotyczy, w przypadku JST i ich związków)
  - ✓ Analizę wskaźników efektywności finansowej przedsięwzięcia (IRR, NPV)
  - ✓ Ocenę wykonalności i trwałości finansowej
  - ✓ Ocenę wyników analizy finansowej i analizy wskaźnikowej (zgodnie ze specyfiką branży, rodzajem prowadzonej sprawozdawczości finansowej, obrazującej bieżącą i prognozowaną sytuację finansową Wnioskodawcy)
- Ocena ryzyka i analiza wrażliwości (jeżeli dotyczy)

Część obliczeniowa

- Sporządzana i prezentowana jest w aktywnym modelu finansowym posiadającym formę arkusza kalkulacyjnego
- Stanowi uzupełnienie tabel finansowych zawartych we wniosku o dofinansowanie (GWD), nie zastępuje sporządzenia aktywnego modelu finansowego. Tabele finansowe zawarte w GWD służą wyłącznie do prezentacji wyników obliczeń przeprowadzonych w modelu finansowym. Tabele finansowe o zakresie wskazanym w GWD powinny stanowić część modelu finansowego, co oznacza funkcjonalne powiązanie z pozostałymi obliczeniami modelu, z uwzględnieniem wymagań odnośnie aktywnych formuł
- Aktywny model finansowy:
  - ✓ Powinien posiadać odrębnie ujęte założenia, obliczenia i wyniki
  - ✓ Poszczególne skoroszyty (zakładki) arkusza kalkulacyjnego powinny być powiązane ze sobą aktywnymi formułami, aby można było prześledzić poprawność przeprowadzonych obliczeń

Warunki dofinansowania

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Analiza [proponowanych](#) przez wnioskodawcę warunków dofinansowania

- Forma dofinansowania
- Kwota dofinansowania
- Okres finansowania
- Oprocentowanie
- Okres wypłat i spłat
- Karencja
- Umorzenie części pożyczki
- Zabezpieczenie

Zgodnie z zapisami
właściwego Programu
priorytetowego

Warunki dofinansowania c.d.

Warunki dofinansowania dopuszczone Programem Priorytetowym „Rozwój kogeneracji w oparciu o biogaz komunalny”

- Forma dofinansowania:
  - **Dotacja** - do 50% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że kwota dotacji nie może przekroczyć kwoty pożyczki udzielonej przez NFOŚiGW;
  - **Pożyczka** - zasadniczo: do 100% kosztów kwalifikowanych, ale dla przedsięwzięć realizowanych w formule „**project finance**” do 85% kosztów kwalifikowanych
- Okres finansowania - do 15 lat (liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej)
- Oprocentowanie:
  - **Preferencyjne** - WIBOR 3M nie mniej niż 1,5% (w skali roku)
  - **Rynkowe** - na poziomie stopy referencyjnej ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych
- Karencja (tylko w spłacie kapitału) - do 12 miesięcy (od daty zakończenia realizacji)
- Spłata odsetek - na bieżąco w okresach kwartalnych (pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków)
- Umorzenie - na warunkach określonych w „Zasadach udzielania dofinansowania ze środków NFOŚiGW”

Za przedsięwzięcie realizowane w formule „project finance” uznaje się przedsięwzięcie realizowane przez:

- Podmiot utworzony **specjalnie** w celu realizacji przedsięwzięcia, który nie rozpoczął jeszcze prowadzenia działalności operacyjnej (tzw. spółka celowa)
- Podmiot prowadzący obecnie działalność gospodarczą, ale w innej dziedzinie niż charakter przedsięwzięcia zgłoszonego we wniosku o dofinansowanie (np. podmiot prowadzący działalność szkoleniową zamierza budować farmę wiatrową), szczególnie w przypadku kiedy skala prowadzonej dotychczasowej działalności podmiotu nie gwarantuje ewentualnego zwrotu środków w przypadku niepowodzenia realizacji przedsięwzięcia

Project finance c.d.

Dodatkowe wymagania stawiane przez NFOŚiGW dla przedsięwzięć realizowanych w formule „project finance”:

- Wymóg udziału środków własnych Wnioskodawcy (z zastrzeżeniem, że środki własne nie obejmują: kredytów bankowych, emisji obligacji, pożyczek właścicielskich, pożyczek udzielonych przez inne podmioty itp.) w wysokości min. 15% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia, wniesionego w postaci udziału kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym
- Wymóg zaangażowania i udokumentowania wydatkowania środków własnych i z innych źródeł finansowania (w szczególności pożyczek właścicielskich) w pierwszej kolejności. W przypadku środków pochodzących z innych instytucji współfinansujących przedsięwzięcie, kolejność uruchamiania środków zależy od indywidualnych uzgodnień

Ogólna charakterystyka przedsięwzięć typu „project finance” - cd

- Wymóg rozpoczęcia spłaty pożyczki właścicielskiej udzielonej na realizację projektu po spłacie pożyczki NFOŚiGW (pożyczka właścicielska podporządkowana spłacie pożyczki NFOŚiGW)
- Brak wypłat zaliczkowych
- W przypadku stwierdzenia podwyższonego ryzyka realizacji przedsięwzięcia, zastosowanie zabezpieczenia uzupełniającego

Dla wniosków składanych przez podmioty gospodarcze zabezpieczenie zwrotu dofinansowania stanowi **standardowo*** weksel własny Beneficjenta *in blanco* z klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową wystawcy weksla

Standardowe zabezpieczenie może zostać **wzmocnione** w zależności od wyników:

- Przeprowadzonej oceny finansowej
- Przeprowadzonej oceny ekologicznej

Standardowe zabezpieczenie może być wzmacniane także poprzez dodatkowe **działania i mechanizmy ograniczające ryzyko**

Zabezpieczenie zwrotu dofinansowania (spłaty pożyczki/zwrotu dotacji) - cd

- W każdym przypadku wnioskodawca przedstawia własną propozycję zabezpieczenia zwrotu dofinansowania we wniosku o dofinansowanie
- W przypadku braku akceptacji standardowego i/lub wzmocnionego zabezpieczenia rekomendowanego przez NFOŚiGW, wnioskodawca przedstawia własną propozycję zabezpieczenia zwrotu dofinansowania, która podlega ocenie i weryfikacji NFOŚiGW
- W przypadku braku możliwości wypracowania pakietu zabezpieczeń akceptowalnego zarówno przez NFOŚiGW, jak i przez wnioskodawcę wniosek o dofinansowanie zostanie oceniony negatywnie

Zabezpieczenia c.d.

Formy zabezpieczeń mogących stanowić **wzmocnienie standardowego zabezpieczenia** (nagłóvkowo):

- Rygor egzekucji
- Poręczenie wekslowe (awal)
- Poręczenie według kodeksu cywilnego
- Gwarancja lub poręczenie Skarbu Państwa, banku, innej instytucji
- Przelew/cesja wierzytelności
- Przystąpienie do długu
- Hipoteka
- Zastaw
- Cesja z umowy ubezpieczenia majątku
- Blokada środków pieniężnych/papierów wartościowych na rachunku bankowym/inwestycyjnym
- Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
- Inne przewidziane prawem formy zabezpieczeń

Dodatkowe mechanizmy i działania ograniczające ryzyko (nagłówkowo):

- Brak wypłat zaliczkowych
- Udział środków własnych Wnioskodawcy w wysokości min. 15% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia (z zastrzeżeniem, że środki własne nie obejmują: kredytów bankowych, emisji obligacji, pożyczek właścicielskich, pożyczek udzielonych przez inne podmioty itp.) wniesionego w postaci udziału kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym
- Zaangażowanie i udokumentowanie wydatkowania środków własnych i z innych źródeł finansowania (w szczególności pożyczek właścicielskich) w pierwszej kolejności, przed uruchomieniem środków NFOŚiGW
- Rozpoczęcie spłaty pożyczki właścicielskiej udzielonej na realizację przedsięwzięcia po spłacie pożyczki NFOŚiGW (pożyczka właścicielska podporządkowana spłacie pożyczki NFOŚiGW)
- Zawarcie umowy podziału zabezpieczeń z innymi instytucjami współfinansującymi/wierzycielami - w szczególności w przypadku projektów realizowanych w formule „project finance”

Zabezpieczenia w „projekt finance”

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Zabezpieczenie zwrotu dofinansowania (spłaty pożyczki/zwrotu dotacji) - projekty typu „projekt finance”

Pakiet podstawowych zabezpieczeń dla „project finance” stanowi:

- Weksel własny „in blanco” opatrzony klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową
- Cesja wierzytelności z rachunku bankowego/zastaw rejestrowy na wierzytelności z rachunku bankowego
- Zastaw rejestrowy na akcjach/udziałach spółki celowej
- Hipoteka, w tym:
  - ✓ na składnikach majątkowych własnych podmiotu realizującego projekt
  - ✓ lub na składnikach majątkowych podmiotu realizującego projekt powstałych w wyniku realizacji projektu

W przypadku uzasadnionego braku możliwości ustanowienia hipoteki dopuszcza się zastosowanie cesji wierzytelności z umowy dzierżawy

Zabezpieczenia w „projekt finance” c.d.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

- Notarialne oświadczenie o poddaniu się rygorowi egzekucji w myśl art. 777 § 1 pkt. 4, 5 lub 6 k.p.c.
- Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw majątkowych spółki celowej
- Cesja wierzytelności z umów sprzedaży (np. energii elektrycznej lub ciepłej, praw majątkowych wynikających ze sprzedaży świadectw pochodzenia)
- Cesja wierzytelności z umów/polis ubezpieczeniowych
- Zabezpieczenia na innych dokumentach projektu oraz inne przewidziane prawem formy zabezpieczeń

Dokumenty pomocne w **wypełnianiu wniosku o dofinansowanie**:

- Pomoc kontekstowa w generatorze wniosków
- Instrukcja sporządzenia studium wykonalności i modelu finansowego
- Metodyka oceny finansowej wniosku o dofinansowanie
- Instrukcja Zabezpieczanie wiarytelności NFOŚiGW
- Zasady udzielania dofinansowania przez NFOŚiGW

Najczęściej zadawane pytania

1. W jaki sposób ustalane jest oprocentowanie rynkowe dla pożyczek NFOŚiGW?

Odpowiedź: Oprocentowanie rynkowe pożyczek udzielanych przez NFOŚiGW jest określone zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.01.2008 r. str. 6) i oparte o stopę referencyjną stanowiącą sumę dwóch czynników składowych, tj.:

- stopy bazowej ogłaszanej przez KE w komunikatach dot. zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych - od 1.07.2022r. stopa bazowa obowiązująca w Polsce (dla potrzeb wyliczania wartości pomocy publicznej oraz oprocentowania rynkowego pożyczek) wzrosła do poziomu 5,81% w skali roku. W ostatnim czasie obserwowane są znaczące zmiany, gdzie w samym 2022 r. stopa bazowa wynosiła: od 1,21% w styczniu do 7,17% w grudniu; aktualnie stopa bazowa wynosi: 7,62%
- marży zależnej od ratingu podmiotu ubiegającego się dofinansowanie oraz poziomu zabezpieczeń tego dofinansowania, która kształtuje się w następujący sposób:

Najczęściej zadawane pytania c.d.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Kategoria ratingu	Poziom zabezpieczeń		
	Wysoki	Standardowy	Niski
Wysoki (AAA-A)	60	75	100
Dobry (BBB)	75	100	220
Zadawalający (BB)	100	220	400
Niski (B)	220	400	650
Zły/Trudności finansowe (CCC i poniżej)	400	650	1000

Najczęściej zadawane pytania c.d.

W przypadku inwestycji realizowanych w formule project finance, brak jest historycznych danych sprawozdawczych za ostatnie 3 lata obrotowe, co powoduje brak możliwości wyliczenie ratingu finansowego wnioskodawcy, co skutkuje negatywną oceną Kryterium 1 „Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy (ex-post)”, jednak - zgodnie z zapisami we właściwym programie priorytetowym, negatywna ocena Kryterium 1 nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena Kryterium 2 „Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy (ex-ante) – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej” jest pozytywna.

Przytoczony na wstępie Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych przewiduje również taką okoliczność i wskazuje, że: „W odniesieniu do kredytobiorców, którzy nie mają historii kredytowej lub ratingu .... stopa bazowa powinna być zwiększona o przynajmniej 400 punktów bazowych (zależnie od dostępnych zabezpieczeń) ...”

Najczęściej zadawane pytania c.d.

REASUMUJĄC

W przypadku przedsięwzięć realizowanych w formule „project finance”, tj. w przypadku brak historii kredytowej lub ratingu finansowego, **oprocentowanie rynkowe** ustalane jest na poziomie stopy bazowej ogłaszanej przez KE powiększonej o marżę zależną od poziomu przyjętych zabezpieczeń, tj.:

- stopa bazowa + 400 punktów bazowych - w przypadku **wysokiego** poziomu zabezpieczeń

lub

- stopa bazowa + 650 punktów bazowych - w przypadku **standardowego** poziomu zabezpieczeń

lub

- stopa bazowa + 1 000 punktów bazowych - w przypadku **niskiego** poziomu zabezpieczeń

Najczęściej zadawane pytania c.d.

2. Co oznacza, że poziom zabezpieczeń dla pożyczek NFOŚiGW jest przyjmowany jako wysoki? Jak to się przekłada na formę i wysokość zabezpieczenia?

Odpowiedź: Wysoki poziom zabezpieczeń oznacza, że rekomendowane zabezpieczenia muszą mitygować wszystkie ryzyka zidentyfikowane w toku oceny finansowej. Forma i wysokość zabezpieczenia jest określana każdorazowo adekwatnie od wyników oceny finansowej.

Najczęściej zadawane pytania c.d.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

3. Firma wykazuje ujemny kapitał własny w bilansie, który jest wynikiem skumulowanych strat z lat ubiegłych. Czy taka sytuacja wpłynie negatywnie na ocenę wniosku i czy w prognozie finansowej należy zaplanować podniesienie kapitału własnego aby zlikwidować ujemny poziom kapitału ?

Odpowiedź: Zasygnalizowana sytuacja może ujemnie oddziaływać na wyniki oceny finansowej z uwagi na:

- zagrożenie kontynuacji działalności, w szczególności w przypadku, gdy strata przewyższa sumę kapitałów zapasowego i rezerwowego oraz połowę kapitału zakładowego, a zarząd spółki winien zwołać zgromadzenia wspólników w celu powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki
- możliwą niewypłacalność spółki skutkującą ogłoszeniem upadłości,
- NFOŚiGW nie jest uprawniony do zalecania konkretnego sposobu postępowania w takiej sytuacji - decyzje w tym zakresie są suwerennym atrybutem organów spółki, które powinny działać zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, natomiast prognozy finansowe powinny być realne, wiarygodne i konstruowane zgodnie z tymi decyzjami

Najczęściej zadawane pytania c.d.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

4. Czy przy ocenie wniosku stosowane są zapisy z dokumentu „Metodyka oceny finansowej wniosku o dofinansowanie”?

Odpowiedź: Tak - zgodnie z zasadami oceny zawartymi w kryteriach jakościowych dopuszczających, ocena przeprowadzana jest zgodnie z „Metodyką oceny finansowej wniosku dofinansowanie”

5. Jaki okres projekcji powinien obejmować model finansowy projektu w edytowalnej formie elektronicznej z aktywnymi formułami (w formacie *.xls)?

Odpowiedź: Model finansowy powinien uwzględniać rzeczywiste wyniki finansowe osiągnięte w 3 ostatnich latach obrotowych oraz projekcje na okres obejmujący lata realizacji przedsięwzięcia do końca okresu spłaty pożyczki z NFOŚiGW

Najczęściej zadawane pytania c.d.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

6. Czy model finansowy powinien zostać przygotowany tylko dla projektu czy w 3 projekcjach, tj.: uwzględniając prognozę działalności Wnioskodawcy bez uwzględnienia projektu, prognozę samego projektu oraz prognozę działalności Wnioskodawcy z uwzględnieniem projektu?

Odpowiedź:

Konstrukcyjnie - Model finansowy powinien składać się z co najmniej z trzech części: założeń, obliczeń, wyników.

Funkcjonalnie - model powinien zostać sporządzony w taki sposób, aby zaprezentować minimum: prognozę działalności Wnioskodawcy z uwzględnieniem projektu - w przeciwieństwie do projektów dofinansowywanych z POIiŚ 2014-2020 nie ma obowiązku sporządzania modeli, zgodnie z różnicową analizą finansową, w ramach której sporządzane są:

- Prognozy w wariacie dla wnioskodawcy z projektem (wariant W-1)
- Prognozy w wariacie dla wnioskodawcy bez projektu (wariant W-0)
- Prognozy dla projektu (różnicowo: W-1 minus W-0)

ale Wnioskodawca może sporządzić model ww. metodą - w każdym przypadku będzie to **dodana wartość poznawcza**

Najczęściej zadawane pytania c.d.

7. Przedsięwzięcie jest realizowane w formule „project finance”. Czy w takim przypadku konieczne jest wykazanie i udokumentowanie udziału środków własnych Wnioskodawcy w pierwszej kolejności ?

Odpowiedź:

- W przypadku projektów realizowanych w formule „project finance” wymagane jest uwzględnienie i udokumentowanie udziału środków własnych wnioskodawcy (z zastrzeżeniem, że środki własne nie obejmują: kredytów bankowych, emisji obligacji, pożyczek właścicielskich, pożyczek udzielonych przez inne podmioty itp.) w wysokości min. 15% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia, wniesionego w postaci udziału kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym wraz z wymogiem udokumentowania zaangażowania/wydatkowania środków własnych w pierwszej kolejności
- Obowiązuje także określony, rozszerzony pakiet zabezpieczeń - szczegółowe informacje w treści pomocy kontekstowej w generatorze wniosków w zakładce „Warunki finansowania”

Najczęściej zadawane pytania c.d.

8. Jakie są zalecane do stosowania źródła wskaźników makroekonomicznych wykorzystywanych do opracowania projekcji finansowych

Odpowiedź:

NFOŚiGW nie dysponuje danymi innymi niż powszechnie dostępne. Jednakże do opracowania prognoz zaleca się nadal stosowanie wskaźników makroekonomicznych publikowane przez Ministerstwo Gospodarki w „Wariantach rozwoju gospodarczego Polski” z zastrzeżeniem, że wskaźniki te winy być skorygowane w sposób ujmujący najbardziej aktualne dane wraz podaniem źródeł ich pochodzenia. Rzeczona aktualizacja winna w szczególności być:

- a) oparta o oficjalne prognozy makroekonomiczne publikowane przez Ministerstwo Finansów w dokumencie pn. „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” (aktualizacja z października 2022r.), dostępna na stronie internetowej Ministerstwa Finansów;

Najczęściej zadawane pytania c.d.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

- b) zgodna z obowiązującymi regulacjami prawa powszechnie obowiązującego, w tym m.in. w zakresie cen energii (pozycja kosztów operacyjnych) zgodnie z: ustawą z dn. 27.1.2022r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparcia niektórych odbiorców, Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 8.11.2022r. w sprawie sposobu obliczania limitu.

Reasumując, przy opracowywaniu prognozy mogą mieć zastosowanie wskaźniki zawarte w ww. „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” opublikowanych przez Ministerstwa Finansów. Jednakże ostateczna decyzja w sprawie doboru źródła danych do opracowania projekcji finansowych należy do Wnioskodawcy, który:

- a) może wykorzystać oficjalne prognozy makroekonomiczne publikowane przez inne, uznane/renomowane instytucje finansowe, np. NBP, BŚ, KE, itp.;
- b) winien podać źródło pochodzenia danych i uzasadnić adekwatność tego doboru do charakteru projektów, których realizacja została dofinansowana z pożyczek ze środków NFOŚiGW.

Najczęściej popełniane błędy

- **Niespójność danych** pomiędzy wnioskiem o dofinansowanie a załącznikami do wniosku
- **Nierzetelnie i niewiarygodnie udokumentowane założenia** dla struktury przychodowo-kosztowej projektu - np. jeżeli przyjęte wartości/ceny wnikają z zawartych umów/listów intencyjnych dokumenty takie powinny być załączone do wniosku
- **Brak odpowiedniego, szczegółowego rozpisania kosztów jednostkowych realizacji inwestycji i eksploatacji** - jeżeli przyjęte wartości/ceny wnikają z zawartych umów/listów intencyjnych dokumenty takie powinny być załączone do wniosku (np. ceny energii, substratów itp.)
- **Brak szczegółowej analizy popytu, podaży i rynku** (wg aktualnych uwarunkowań)

Najczęściej popełniane błędy c.d.

- Brak szczegółowej analizy ryzyka wraz z matrycą ryzyk i wskazaniem środków/działań zaradczych i zapobiegawczych
- Brak aktywnego modelu finansowego
- Brak aktywnych arkuszy w modelu finansowym zawierających przyjęte założenia - brak stosownych obliczeń
- Rozbieżności w danych finansowych pomiędzy poszczególnymi załącznikami (model finansowy, studium wykonalności, sprawozdania finansowe podmiotu za 3 lata wstecz)
- Brak uwzględnienia w dokumentacji aplikacyjnej wszystkich wymagań NFOŚiGW wskazanych w dokumentach takich jak m.in.: Program priorytetowy, regulamin, wymagane załączniki, wytyczne (np. w zakresie kosztów kwalifikowanych, itd.), Metodyki oceny finansowej wniosku, Instrukcji sporządzania studium wykonalności, treść pomocy kontekstowej w generatorze wniosków

Najczęściej popełniane błędy c.d.

- Brak lub niewłaściwe udokumentowanie źródeł finansowania przedsięwzięcia:
  - ✓ w przypadku projektów project finance brak uwzględnienia wymogu dot. udziału środków własnych (min. 15% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia) wniesionego w postaci udziału kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym (z zastrzeżeniem, że środki własne nie obejmują: kredytów bankowych, emisji obligacji, pożyczek właścicielskich, pożyczek udzielonych przez inne podmioty itp.)
  - ✓ brak wskazania i udokumentowania posiadania środków na finansowanie podatku VAT do czasu jego zwrotu
  - ✓ w przypadku pożyczek (tzw. podporządkowanych, właścicielskich od udziałowca, czy od podmiotu powiązanego) brak przedstawienia sytuacji finansowej podmiotu udzielającego pożyczki za okres 3 lat wstecz (brak potwierdzenia możliwości dysponowania odpowiednimi środkami na udzielenie pożyczki)

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ul. Konstruktorska 3a
02-673 Warszawa

Infolinia: 22 45 90 800 (godziny pracy infolinii 7.30-20.00)
e-mail: fundusz@nfosigw.gov.pl

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

 NarodowyFunduszOchronySrodowiskaiGospodarkiWodnej

 @NFOSiGW

 nfosigw

 nfosigw

ZAINWESTUJMY RAZEM W ŚRODOWISKO

**Dziękujemy
za uwagę!**

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej